

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ประสิทธิผลของยาไทยดำรับตรีผลาในการลดระดับไขมันในเลือด ในผู้ที่มีภาวะไขมันในเลือดสูง
ผู้เขียน	เพชรเกษม วิเชียรแสน
หลักสูตร	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เวชศาสตร์ชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร บุญยะโหดระ

บทคัดย่อ

ภาวะไขมันในเลือดสูง เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญของภาวะหลอดเลือดแข็งตีบตัน ยังคงเป็นปัญหาสำคัญทางการแพทย์และสาธารณสุขทั่วโลก นำมาซึ่งความทุพพลภาพ และเสียชีวิต อีกทั้งสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมากมาย ไขมันระดับในเลือด ส่วนใหญ่ยังคงมีราคาสูง มีผลข้างเคียงที่ต้องเฝ้าระวัง และต้องนำเข้าจากต่างประเทศ

ตรีผลา เป็นตำรับยาหลัก ที่ใช้บ่อยทั้งในการแพทย์แผนไทย และอายุรเวทอินเดีย ประกอบด้วย ผลสมอไทย สมอทิพย์ และมะขามป้อม กำลังเป็นที่สนใจทั่วโลก เนื่องจาก มีการศึกษาพบฤทธิ์ต่าง ๆ มากมาย อาทิ ฤทธิ์ด้านการอักเสบ ฤทธิ์ด้านอนุมูลอิสระ ฤทธิ์ด้านมะเร็ง ด้านความชรา ฤทธิ์ลดระดับน้ำตาลในเลือด เป็นต้น แต่การศึกษาที่ผ่านมา มักเป็นการศึกษาสมุนไพรเดี่ยว ๆ ตัวใดตัวหนึ่ง ทว่าในการปฏิบัติจริงทางการแพทย์แผนไทยและอายุรเวทอินเดียนั้น มักใช้ยาเป็นตำรับเพื่อเป็นการเสริมฤทธิ์และควบคุมพิษ กันและกัน แต่การศึกษาเชิงตำรับในการลดระดับไขมันในเลือดอย่างเป็นระบบนั้นยังไม่เคยมีมาก่อน จึงเป็นที่มาของการศึกษานี้ ซึ่งอาจเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการใช้ยาลดระดับไขมันในเลือดที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย ราคาประหยัด ส่งเสริมภูมิปัญญาอนุรักษ์มรดกไทย ใช้ทรัพยากรที่มีในประเทศ สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของยาไทยดำรับตรีผลาในการลดระดับไขมันในเลือดในผู้ที่มีไขมันในเลือดสูงโดยมีการเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม

วิธีการศึกษา คัดเลือกอาสาสมัครที่มีคุณสมบัติเข้าเกณฑ์กำหนด จำนวน 40 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม โดยการสุ่มอย่างเป็นระบบตามวิธีการทางสถิติ ปิดทั้งสองด้าน กลุ่มแรก คือกลุ่มศึกษา รับประทานยาไทยตำรับตรีผลา และอีกกลุ่มคือกลุ่มควบคุม รับประทานยาหลอก ทั้งสองกลุ่ม รับประทานเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ แล้วเปรียบเทียบระดับไขมันในเลือด (Triglyceride และ LDL-c) ก่อนและหลัง ภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม รวมถึงค่าเคมีคลินิก ค่าทางโลหิตวิทยา เพื่อเฝ้าระวัง ผลข้างเคียง รวมถึงประเมินความพึงพอใจหลังเสร็จสิ้นโครงการ

ผลการศึกษา อาสาสมัครทั้งสองกลุ่ม มีระดับไขมันในเลือด (Triglyceride, LDL-c) ลดลงอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยในกลุ่มควบคุม ระดับไขมันไตรกลีเซอไรด์ลดลง 2.27 % (ก่อน 178.00 ± 13.69 , หลัง 173.95 ± 16.36) ระดับไขมันโคเลสเตอรอล-แอลดีแอลลดลง 1.41 % (ก่อน 145.00 ± 6.58 , หลัง 142.95 ± 7.09) ส่วนในกลุ่มศึกษา ระดับไขมันไตรกลีเซอไรด์ลดลง 14.39 % (ก่อน 183.70 ± 10.93 , หลัง 157.25 ± 12.52) ระดับไขมันโคเลสเตอรอล-แอลดีแอล ลดลง 10.89 % (ก่อน 146.80 ± 8.01 , หลัง 130.80 ± 8.83) แต่เมื่อเปรียบเทียบ ระหว่างกลุ่มพบว่า กลุ่มศึกษาซึ่งรับประทานยาไทยตรี ผลา สามารถลดระดับไขมันในเลือด (Triglyceride, LDL-c) ได้มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($P < 0.001$) ค่าเคมีคลินิก (AST ALT ALP BUN Cr) และค่าทางโลหิตวิทยา CBC ในกลุ่ม ศึกษา ก่อนและหลังการวิจัยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) ผลการ เปรียบเทียบความพึงพอใจ ของผู้เข้าร่วมวิจัยพบว่าทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($P = 0.30$) สำหรับผลข้างเคียงจากการรักษาทั้งสองกลุ่ม กลุ่มศึกษาพบผลข้างเคียงมากกว่าเล็กน้อย คือ ถ่าย เหลวขึ้น ปัสสาวะบ่อยขึ้น ซึ่งเป็นผลข้างเคียงที่ไม่รุนแรง และสามารถหายได้เองเมื่อหยุดยา

สรุปผล ยาสมุนไพรไทยตำรับตรีผลาสามารถลดระดับไขมันในเลือดได้จริง มีความปลอดภัย อีกทั้งมีราคาประหยัด ง่ายในท้องถิ่น สะดวก จึงอาจใช้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการดูแลผู้ที่ มีภาวะ ไขมันในเลือดสูง ที่เหมาะสมกับบริบทประเทศไทยได้

คำสำคัญ: ตรีผลา/ไตรกลีเซอไรด์/โคเลสเตอรอล

Thesis Title	The Effectiveness of Triphala (Thai Traditional Medicine) on Lowering Blood Lipid Level in Hyperlipidemic Subject
Author	Phetkaset Wichiansaen
Degree	Master of Science (Anti-Aging & Regenerative Medicine)
Advisor	Prof. Dr. Wichit Boonyahotra

ABSTRACT

CONTEXT: Dyslipidemia is a major factor contributing to cardiovascular diseases. Thailand has its own folklores and wisdom in various fields such as traditional medicine. Triphala, the combination of *Terminalia chebula* Retz. *Terminalia bellerica* Roxb. And *Phyllanthus emblica*, frequently appear in many Thai medicinal plant recipes and Ayurvedic remedy is well-known for its property of whole body cleansing and detoxifying remedy

OBJECTIVE: To explore the effectiveness of TRIPHALA (Thai traditional medicine) on lowering blood lipid level in Hyperlipidemic subject

MATERIAL AND METHOD: A total of 40 volunteers both male and female that pass inclusion criteria were systematically randomize into 2 groups, 20 persons is study group take Triphala for a period of 4 weeks. The other group 20 persons is control group take placebo for 4 weeks. Then compare and analyze Triglyceride, LDL-c, blood chemistry (BUN Cr AST ALT ALP CBC) before and after study and also side effect & global satisfaction.

RESULT: In study group Triglyceride decrease by 14.39 % (before 183.70 ± 10.93 , after 157.25 ± 12.52) LDL-c decrease by 10.89 % (before 146.80 ± 8.01 , after 130.80 ± 8.83) blood chemistry and CBC no significantly change, body weight decrease by 0.65 kg. No drug allergy presented, yet

mild degree of side effect (loose stool, frequent urination) also occur. In control group Triglyceride decrease by 2.27 % (before 178.00 ± 13.69 , after 173.95 ± 16.36) LDL-c decrease by 1.41% (before 145.00 ± 6.58 , after 142.95 ± 7.09) body weight decrease by 0.5 kg blood chemistry and CBC no significant change. When compare study and control group on Triglyceride lowering effect , study group can significantly lower Triglyceride better than control group ($P= 0.001$). When compare study and control group on LDL-c lowering effect study, group can significantly lower LDL-c better than control group ($P< 0.001$)

CONCLUSION: This study has confirmed the traditionally use of Triphala in many Thai medicinal plant recipes. Triphala can significantly decrease Triglyceride and LDL-c level in hyperlipidemic subject which will be beneficial for development of hypolipidemic option

Keywords: Triphala/Hyperlipidemia/LDL-c/Triglyceride

